විවිධ

සම්මානිත මහාචාර්ය
කුසුමා කරුණාරත්න

"අවුරුද්දත් කිට්ටු කිට්ටු . එරබඳු මල් මොට්ටු මොට්ටු" මේ එදා ශ්‍රී ලාංකික ගැමි පරිසරයේ ජීවත් වූ දරුදැරියන්ගේ මුවින් සිංහල අලුත් අවුරුද්ද ළං වන විට නැගුණ ප්‍රීතිමත් හඬකි. එකල ගැමි පරිසරය අලුත් අවුරුද්දට ලක ලෑස්ති වූයේ අප්‍රේල් මාසයට, සෙහෙන කලකට පෙර සිටය. එරබඳු ගස් රතු පාට මලින් බර වෙන්නට ළං වෙමින් තිබියදී, කොහාගේ නාදය දසතින් ඇසී යද්දී, කපු ගස් කපු පුහුලන්වලින් බරව යද්දී මුළු ගම තුළම අවුරුදු අසිරිය පැතිර යමින් පැවතුණි. විහාරස්ථානයේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ හෝ ගමේ ප්‍රභූවරයකුගේ හෝ මූලිකත්වයෙන් අවුරුදු නැකැත් ගැන කියවෙන නැකැත් සිරිටුව මුළු ගමටම ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබිණ. ඉන් අනතුරුව සියලු දෙන ලඟිලඟියේ සූදානම් වූයේ ඉදිරියේ උදා වන අලුත් අවුරුද්ද සැමරීමටය.

අප්‍රේල් මාසය යනු බක් මාසයයි. භාග්‍යවන්ත මාසය යන අරුත බක් මාසයට දිය හැකිය යන්න අප අතර පවත්නා විශ්වාසයයි. මෙම භාග්‍යවන්ත මාසය හැමටම වාසනාව, සතුට, භාග්‍යය කැන්දන මාසයකි. ස්වභාව ධර්මය අනුව, වසන්ත කාලය උදා වන මෙකලට මුළු පරිසරයම ප්‍රාණවත් බවකින් පිබිදී යයි. සතුන් සිවුපාවුන්ගේ ජීවන උද්යෝගය ඉස්මතු වන මෙම සමය තුළදී කොහාගේ නාදය නොනවත්වාම අසන්නට ලැබේ. ගස්, පලතුරුවලින් බර වන නිසා පසඟින්ට හා වෙනත් සතුන්ට ද ආහාරවලින් හිඟයක් නැත.

ගොවි ජනතාව අස්වැන්න කපා පාගා ගෙට ගන්නා මෙම සාරවත් කාල සීමාව තුළදී ගැමි නිවෙස් ද සතුටින් හා ප්‍රීතියෙන් ඇලළී යයි. අලුත් සහල් මංගලයය වැනි සංස්කෘතික උත්සව හා වෙනත් නොයෙකුත් ක්‍රියාකාරකම් ද ඊට සමගාමීව සිදු වීම එදා බහුල වශයෙනුත් අද තරමක් දුරටත් දක්නට ඇත. අවුරුද්ද උදා වන්නට සති ගණනක් තිබියදී ගැමි ගෙවල ගෘහිණියෝ තම නිවෙස් ශැද්ධ පවිත්‍ර කිරීමේ කාර්යයෙහි නියැළෙති. එංගලන්තය වැනි බටහිර රටවල වසන්ත සමයේදී ඉටු කෙරෙන, 'ස්ප්‍රිං ක්ලීනිං', එනම් වසන්තය සඳහා පිරිසිදු වීම හෝ පිරිසිදු කිරීම යන අරුත් දෙන එම අවස්ථාවට මෙරට අප යොමු වන උක්ත කාර්යය ද කිසියම් සමානත්වයක් පෙන්නුම් කරයි.

සිංහල අවුරුද්ද ශ්‍රී ලාංකික ගැමි කාන්තාවට අමුතුම මානසික හා කායික ප්‍රබෝධයක් මෙන්ම උද්යෝගයක් ද ගෙන දෙන අවස්ථාවකි. එපමණක් නොව, අලුත් අවුරුද්ද වූ කලි, කාන්තාවගේ අවුරුද්ද ලෙස හැඳින්විය හැකි තරමට ඒ හා බැඳුණ කාන්තාව සතු වගකීම් රාශියක් ඇත. අවුරුද්දට පෙර සූදානම් වීම ප්‍රධාන වශයෙන්ම ගෘහිණියගේ කාර්‍ය භාරයයි. ගෙදරදොර පවිත්‍රත්වය, ආහාර පාන සඳහා අවශ්‍ය දේ ඉසලෑස්ති කිරීම, දරුවන් වෙනුවෙන් හා ඥාතිමිත්‍රාදීන් වෙනුවෙන් ද තෑගි බෝග, ඇඳුම් පැළඳුම් ආදිය සකසා ගැනීමට සැලසුම් සටහනක හෝ නීතිඥවරියක හෝ එසේ නැත්නම් අන් කවර වෘත්තියක හෝ යෙදෙන කාන්තාවකට තමන් උපයන වැටුපෙන් අලුත් අවුරුදු අවශ්‍යතා උදෙසා මුදල් වෙන් කරගැනීමට හැකියාවක් මෙන්ම නිදහසක් ද ඇත. මෙනයින් බලන කල එදා අවුරුදු සිරිත් ඉටු කිරීමට පාදක වූ ඇතැම් ක්‍රම සහ විධි අද යම් තරමකට වෙනස් වෙමින් වුවත් තව දුරටත් අවුරුදු සිරිත් නොවෙනස්ව ඉටු වෙමින් පැවතීම ජාතියක් වශයෙන් අපට ආඩම්බර විය හැකි කරුණකි.

අලුත් අවුරුද්ද සමාප්ත, සංස්කෘතික වැදගත්කමක් දක්වන උත්සවයක් වනු මෙන්ම ඊට සම්බන්ධ වී පවතින ජ්‍යොතිෂය පිළිබඳ පිළිගැනීම් ද තව දුරටත් පුබලව පවතී. අවුරුදු සිරිත් ඉටු කිරීමේදී ඒ සියල්ලම සුබ මොහොතින් ඉටු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ලෙස අදත් ගම තුළ මෙන්ම නගරයේ ද ජීවත් වන මෙරට ජනතාවගේ විශ්වාසයයි. අවුරුදු සිරිත් අතර මූලික වශයෙන් නක්ෂත්‍රයට අනුව ඉටු කෙරෙන අංග රාශියක් වෙයි. නව සඳ බැලීමෙන් ආරම්භ වන එම අංග මේ වන විටත් ඇතමුන් අකුරටම පිළිපදින බව දැකගත හැකිය.

අවුරුදු චාරිත්‍රවල මුල් පියවර ලෙස, අහිනව චන්ද්‍ර වර්ෂය සඳහා නවසඳ බැලීම නක්ෂත්‍රානුකූලව එක් දිනයකට යෙදෙන අතර සූර්ය වර්ෂය සඳහා නවසඳ බැලීම ඒ සමීප කාලයේ දිනයකට යෙදෙන බව කියවේ. නවසඳ බැලීම සුබ මොහොතින් සිදු කිරීමට එකල ගම්බදව විසූ ජනතාව බෙහෙවින් උනන්දු වූහ. සඳ බැලීමෙන් අනතුරුව තම පවුලේ සමීපතමයන්ගේ මුහුණු බලා පැණි රස යමක් රස බැලීමට ද ගැමියෝ පුරුදු වී සිටියහ. එයින් අදහස් වූයේ එම ක්‍රියාව සිය පවුලටම සතුට, වාසනාව, සමෘද්ධිය මෙන්ම නිරෝගී බවත් එකමුතු බවක් ගෙන එනු ඇත යන්නයි.

සඳ බැලීමේ නැකතට අනුව එම ක්‍රියාවෙහි යෙදී මුල් පියවර අවසන් කළ ගැමියා ඉන් අනතුරුව දෙවන පියවර ලෙස ඉටු කළේ පරණ අවුරුද්ද සඳහා ස්නානය කිරීමේ කර්තව්‍යයයි. සුබ නැකතින්, එම වර්ෂයට නියමිත ඖෂධීය ගුණ ඇති කොළ වර්ගවල යුෂ මිශ්‍ර නානු ගා ස්නානය කොට ඉෂ්ට දේවතා අනුස්මරණය කළ යුතු බවට එදා ගැමි පරිසරයේ විසූ ජනතාව, විශේෂයෙන්ම වැඩිහිටියෝ විශ්වාස කළහ. මෙම යහපත් සිරිත සැබවින්ම සමාජයට යහපතක්ම ඉටු කරනු ඇත යන විශ්වාසය එකල පැවතුණි. මෙමගින් ද එම සිරිත ඉටු කරන්නන්ට යහපත, සැපත, සමෘද්ධිය, නිරෝගී බව අපේක්ෂා කළ හැකිය යනුවෙන් එදා පැවති විශ්වාසය අසත්‍ය සේ සලකා ඉවත ලන්නට නොහැකිය. දේශීය පරිසරය හා සම්බන්ධ ඖෂධීය ගුණ සහිත පැලෑටි වර්ග, කොළ වර්ගවල ඇති ගුණය දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යාවට අනුව සාක්ෂාත් වී ඇති දේය. සනීපාරක්ෂාව, නිරෝගී බව මෙන්ම සාමූහිකත්වය ද මෙවන් අවුරුදු සිරිත් මගින් සංකේතාත්මකව ඉටු වුණ අයුරු පෙනේ.

ඊළඟ අවස්ථාව වන විට ගැමි ජනතාව ඉතා උනන්දුවෙන් අපේක්ෂා කරගෙන සිටින අලුත් අවුරුදු උදාව පිළිබඳ සුබ පණිවුඩය අසන්නට ලැබේ. නක්ෂත්‍රානුකූලව අවුරුදු උදාවට නියමිත මොහොත, ගැමියන් විශ්වාස කළේ අවුරුදු කැමරු ගමට වඩින මොහොත ලෙසය. සූර්ය කැමාරයා මෙලෙස අවුරුදු කුමරු ලෙස සුබ නැකතින් ප්‍රවේශ වන මොහොත නක්ෂත්‍රානුකූලව අවුරුදු උදාව ලෙස සලකා ඊට අනුකූල කටයුතු වල යෙදීමට එදා ගැමියෝ යුහුසුලු වූහ. පිරිසිදු කරගත් නිවෙස් සහිත, සුන්දර පරිසරයකට අවුරුදු කුමරාගේ ආගමනය සැබවින්ම සතුට හා ප්‍රීතිය උද්යෝගය සමග කැටි කොට ගමට ගෙන එන්නකි. ගමෙහි වැඩිහිටියන් සිය කාර්යයන්හි නිරතව සිටියදී අලුත් ඇඳුම්වලින් සැරසුණ කුඩා දරුවන්ගේ ප්‍රීතිමත් මුහුණු මුළු ගමටම ආශීර්වාදයකි.

සූර්යයා මීන රාශියේ සිට මේශ රාශියට සංක්‍රමණය වන කාල වකවානුව පුණ්‍යකාලය, නොනගතය, සංක්‍රාන්තිය යන නම්වලින් හැඳින්වේ. මෙම කාලය තුළ සුබ නැකැත් නොමැති හෙයින් නැකැත් නැති වේලාව 'නොනැකැත' යන අරුතින් 'නොනගතය' යන නම ඊට යෙදුණ බවට විශ්වාසයක් ඇත. මෙම කාලය සුබ නැකැත් නොමැති නිසාම එක්තරා අන්දමක අවදානම් සහිත කාලයකි. එබැවින් එම වේලාව තුළ සුබ කටයුතුවල නොයෙදිය යුතුය යන විශ්වාසය එදා පමණක් නොව අද පවා අප අතර පවතී. අලුත් අවුරුද්දේදී ඇතැම් අංගවල, කාලයට අනුව ඇතැම් වෙනස්වීම් සිදු වී ඇතත් ඒ වෙනස්වීම් සමගම නොවෙනස්ව පවතින අවුරුදු සිරිත් සිංහල සංස්කෘතියේ අනන්‍යතාව කියාපායි. සුබ නැකැත් රහිත මෙම කාලය තුළදී සිදුවිය හැකි අතුරු ආන්තරා, දුක් කරදර ආදිය මගහැරීම සඳහා සියලු දෙනාම ආගමික ස්ථානවලට රැස්ව පින්කම් කළයුතු බවට නූතන නාගරික සමාජයේ ද ඇතමුන් හෝ විශ්වාස කරන බව පෙනේ.

මෙම වේලාව තුළදී ඉවුම් පිහුම්, ශාස්ත්‍රීය කටයුතු, ගනුදෙනු හෝ වෙන අන් කවර සුබ කටයුත්තක හෝ නොයෙදිය යුතු යයි පවතින විශ්වාසය විශේෂයෙන්ම ළමයින්ටත් කාන්තාවන්ටත් වාසිදායක වෙයි. ගැමි පරිසරයේදී දිනපතාම, නිරතුරුවම නිවසේ ඉවුම් පිහුම් හෝ වෙනත් ගෘහ කටයුතුවල නිරතව සිටීමට සිදු වන කාන්තාවට මානසික මෙන්ම කායික වූ ද විශ්‍රාමය සඳහා මෙය කදිම අවස්ථාවක් වෙයි. විශේෂයෙන්ම ගම්බද පරිසරය තුළ ගැහැනුන් ක්‍රීඩාවල නිරත වීම විරල දෙයක් වූ අතර මෙම කාලය තුළදී ඔවුන්ට නිවසේ සියලු වැඩ අත්හැර පංචි දැමීම, රබන් ගැසීම, ඔන්චිල්ලා පැදීම හෝ වෙනත් ක්‍රීඩාවල යෙදෙමින් විනෝද වීමට අවකාශ ලැබෙයි. මේ අතින් බලන විට අලුත් අවුරුදු සිරිත්විරිත්වල ද සමාජයට විවිධාකාරයේ යහපත් මෙහෙවරක් ඉටු කිරීමේ හැඹුරුවක් දක්නට ඇත.

රටක් තුළ ක්‍රියාත්මක වන සාම්ප්‍රදායික සිරිත් අතුරෙන් දිගුකාලීනව පවත්වාගෙන යා හැක්කේ සමාජයට අත්‍යවශ්‍ය වන ඒවා පමණි. එසේ නැති ඒවා කාලයත් සමග වෙනස් වී, සමාජයෙන් බැහැර වී යාම සිදු වේ. සංස්කෘතිය ද නිරන්තරයෙන් වෙනසට භාජන වෙමින් ඉදිරියට පවත්වාගෙන යනු ලබන්නකි.

අලුත් අවුරුද්ද උදෙසා මූලික චාරිත්‍ර ඉටුවීම ආරම්භ වන්නේ මෙයින් අනතුරුවය. සුබ නැකතින් ලිප් බැඳ ගිනි මෙළවීම, කිරි ඉතිරවීම හා කිරිබත් පිසීම ගම තුළ සෑම නිවසකම පාහේ එකම මොහොතකදී සිදු කෙරෙන වැදගත්ම චාරිත්‍රයයි. එදා ගැමි ගැහැනිය පරණ අවුරුද්දේදී තම මුළුතැන්ගෙයි බැඳ තිබූ ලිප අස් කර, එගි අළු ද ඉවත් කර සූදානමින් සිටියේ අලුත් අවුරුදු කිරිබත පිසීම සඳහා අලුතෙන්ම ලිපක් බැඳ එම කාර්යය ඉටු කිරීමටයි. කෙසේ නමුදු අද ඇතැම් ගැමි නිවෙස්වලත්, විශේෂයෙන්ම නාගරික නිවෙස්වලත් මුළුතැන් ගෙවල ඇති නවීන පහසුකම් හා උපකරණ සමග මෙම චාරිත්‍රයෙහි කිසියම් සංශෝධනයක් සිදු වී ඇත. අලුතෙන් ලිප් බැඳීම

වෙනස් වෙමින් වෙනස් නොවන අවුරුදු සිරිත්

කිරීම ආදිය මූලික වශයෙන් ගෙදර මව අතෙහි රැඳුණ වගකීම් රැසකි. ඇය කල් තියාම ඒවා සඳහා අවශ්‍ය මුදල් හදල්, රෙදිපිළි මෙන්ම අනිකුත් දෑ ද සපයා ගැනීමට කාලය සහ ධනය කළමනාකරණය කරගත යුතුය.

එදා ගැමි ගැහැනිය දැරූ මෙකී වගකීම් සමිහාරය අද දක්වාම ගැමි ජීවිතයේදී මව, බිරිඳ, ගෘහිණිය සතුව පවතී. එසේ වුවද ගැමි සංස්කෘතියෙන් බැහැරව නාගරික පරිසරය ගැන අවධානය යොමු කරන විට මෙය යම් තරමකට හෝ වෙනස් වී ඇද්දැයි සිතේ. නගරයේ ජීවත් වන ජනතාව තම පවුල් ඒකක තුළ ආර්ථික කටයුතු සිදු කරන ආකාරයෙහි යම් යම් වෙනස්කම් අද දක්නට ලැබේ. පියා මෙන්ම මව ද රැකියාවක් කරන, එමගින් දෙදෙනාම සැලකිය යුතු ආදායමක් උපයන නාගරික පවුල තුළ ගැහැනිය බොහෝ දුරට ආර්ථික වශයෙන් ස්වාධීනත්වයක් උසුලන්නීය. එදා ගැමි මවකට අලුත් අවුරුදු අවශ්‍යතාවන් සඳහා උවමනා කරන මුදල් හදල් ගැන සිය සැමියාගෙන්ම යැපිය යුතුව තිබූ නමුත් අද බැංකු නිලධාරිනියක හෝ වෛද්‍ය-